E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
28 oktober 2026		Marlous Goeman	(62)9410

Onderwerp

Warmtetransitie: gebiedsvolgorde in relatie tot capaciteit en middelen.

Aantal bijlagen

3

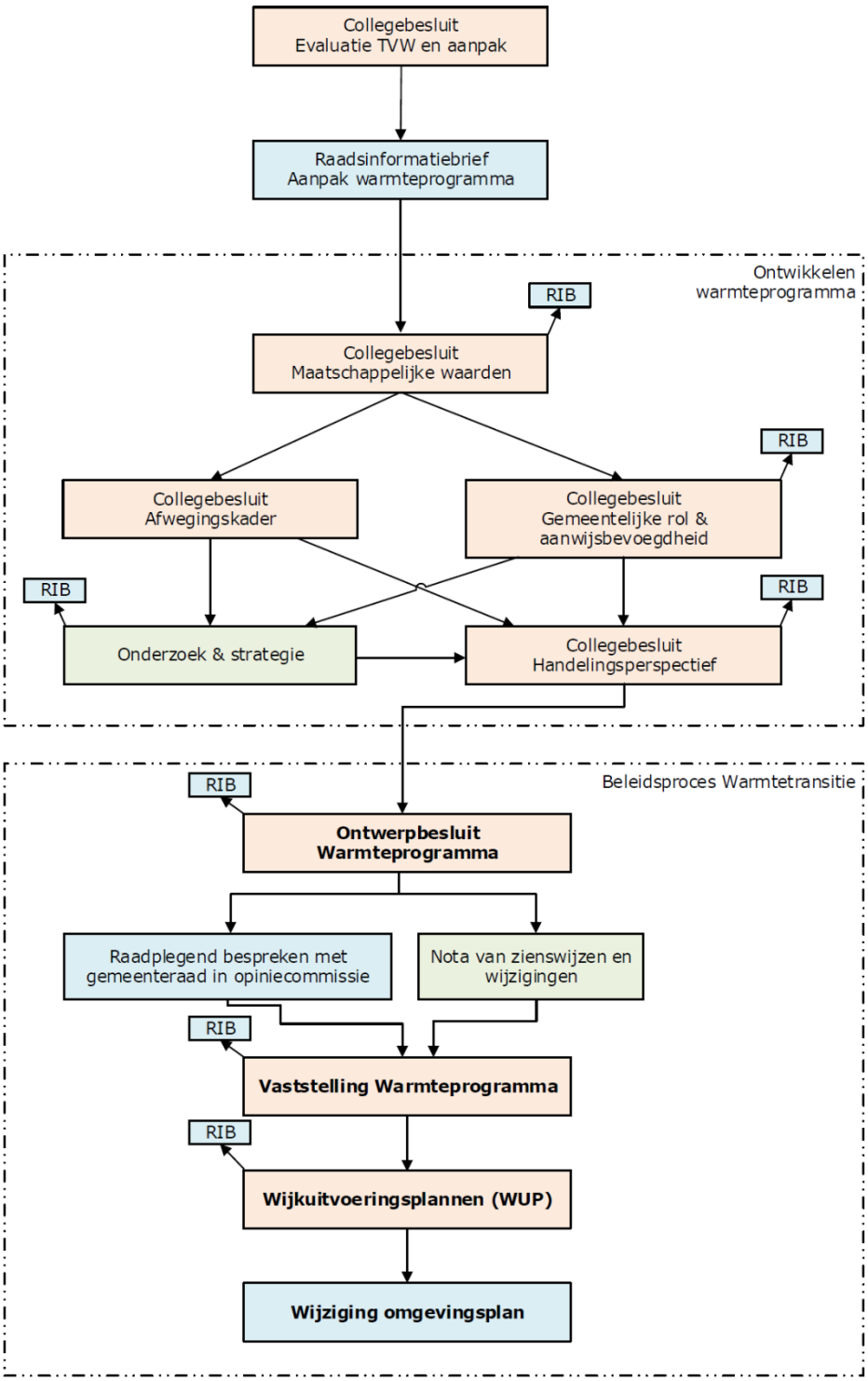
Geachte raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief wil het college u informeren over:

1. Het afwegingskader gebiedsvolgorde voor de warmtetransitie;
2. Dat het college heeft ingestemd met scenario 2.

Wat is de aanleiding voor deze informatie?

We werken aan het Warmteprogramma, een verplicht programma onder de Omgevingswet. Daarin geven we als gemeente duidelijkheid aan inwoners, bedrijven, organisaties met een publieke functie en onze partners. Duidelijkheid over hoe, waar en wanneer we werken aan het einddoel aardgasvrij 2050. De verplichting daarbij is om die doorkijk te geven voor 10 jaar. In de uitvoering zal dit waarschijnlijk stap voor stap gaan. Want zolang we nog last hebben van netcongestie, hebben we ook aardgas voorlopig nog als energiedrager nodig. Eerder dit jaar bent u als raad geïnformeerd over de aanpak van het warmteprogramma. Deze aanpak bestaat uit verschillende stappen die we zetten om te komen tot dat warmteprogramma. Dit is visueel weergegeven in figuur 1, waarbij de kleuren aangeven of het een processtap gaat dat om een collegebesluit vraagt (oranje), de raad wordt betrokken (blauw) en wanneer het gaat om een ambtelijke processtap (groen). Het besluit wat nu voorligt gaat over de stap ‘Handelingsperspectief’.

Figuur 1 besluitvormingsproces aanpak warmteprogramma

Eerder heeft het college vastgesteld wat wij als gemeente belangrijk vinden in de overstap naar duurzaam verwarmen. Onze inwoners, bedrijven en organisaties met een publieke functie hebben daarvoor belangrijke inbreng geleverd. Wat wij belangrijk vinden in die overstap, noemen we onze maatschappelijke waarden[1]. Ze bieden houvast in de keuzes die we als gemeente maken. Dit is door het college vastgesteld in augustus 2025. Toen is ook het afwegingskader techniekkeuze vastgesteld, waarmee we antwoord kunnen geven op wat het alternatief wordt voor aardgas. Ook is toen aangekondigd dat de maatschappelijke waarden de basis vormen voor keuzes in de volgorde van de wijken, dorpen of gebieden waar we de komende jaren willen starten met de Uitvoeringsplannen. Om daar antwoord op te kunnen geven hebben we een afwegingskader gebiedsvolgorde ontwikkeld, zie bijlage 2.

Naast dat afwegingskader is de gemeentelijke inzet (in fte) over de jaren heen een zeer bepalende factor in hoeveel gebieden we tegelijkertijd aan de slag kunnen en met welke mate van dienstverlening. En daarmee dus ook bepalend in hoe, waar en wanneer we de komende jaren uitvoering geven aan de warmtetransitie. Om de maatschappelijke waarden met de inzet in beeld te brengen hebben we scenario's ontwikkeld die onderdeel zijn van de begroting, zie bijlage 3.

Wat is de kernboodschap?

1. We hebben dit afwegingskader gebiedsvolgorde nodig om keuzes te kunnen maken
In de evaluatie van de Transitievisie Warmte (TVW) hebben we geconcludeerd dat we de maatschappelijke waarden moeten operationaliseren om er keuzes op te kunnen baseren. Bijvoorbeeld keuzes waar we de komende jaren starten met de Uitvoeringsplannen. De energie-infrastructuur en grote ingrepen in de bestaande woningvoorraad zijn daarin leidend. Tegelijkertijd willen we nauwer de samenwerking opzoeken met (bestaande) energie-initiatieven. Zij zijn namelijk onderdeel van de lokale samenleving en staan nog dichter op de inwoner. Dit heeft geleid tot het afwegingskader gebiedsvolgorde (zie bijlage 2).
We hebben ook een begroting met scenario's opgesteld (zie bijlage 3). Die geven gezamenlijk met het afwegingskader gebiedsvolgorde richting aan de keuzes waar we de komende jaren willen starten.

[1] Betaalbaarheid eindgebruikerskosten, ontzorgen, duurzaamheid, toekomstgerichtheid, energie-efficiëntie, solidariteit, betaalbaarheid nationale kosten, betrouwbaarheid en haalbaarheid

2. Scenario 2 is het meest gematigde scenario en hiermee bieden we inwoners perspectief

De uitvoering van de warmtetransitie is een grote opgave. Dat is ook terug te zien in elk scenario als we naar de benodigde capaciteit kijken. Niks doen vinden wij geen optie, omdat we daarmee onze inwoners niet helpen in deze transitie. Als we niks doen helpen we onze inwoners niet zichzelf te beschermen tegen prijsschokken en stijgende energieprijzen, dat raakt aan hun bestaanszekerheid. Met scenario 2 is de meeste balans gezocht tussen tegemoet komen aan de maatschappelijke waarden enerzijds[2] en de benodigde inzet in totaliteit en verspreid over tijd anderzijds, zie bijlage 3.

3. Uitvoering geven aan het Warmteprogramma is noodzakelijk voor onze inwoners

Het gevolg van niks of zeer weinig doen, is veel groter dan het niet behalen van een doelstelling. Wat we hebben gezien bij de vorige energiecrises als gevolg van de oorlog in Oekraïne, zijn drie onderdelen die op elkaar ingrijpen:

- De energieprijzen van fossiele energie zijn door het mondiale karakter gevoelig voor prijsschokken. De energierekening is daarmee onder andere afhankelijk van geopolitieke onrust en onderhevig aan energieschokken bij een nieuwe oorlog of onrust.;
- Tegelijkertijd zien we dat de flexibele en dynamische energiecontracten door energiebedrijven meer als het standaardcontract wordt aangeboden. Deze contracten bewegen in prijs mee met de ontwikkelingen van de markt. Het risico daarvan is dat je als afnemer dus ook gevoelig bent voor ontwikkelingen op mondiaal niveau. Doordat deze contracten meer de standaard zijn geworden is dat risico op energieschokken op een grotere groep mensen van toepassing, dan destijds bij de oorlog in Oekraïne het geval was.;
- Veel mensen hebben sinds die tijd zelf maatregelen genomen, maar niet iedereen heeft het vermogen om dat te doen. Terwijl de kosten voor onderhoud en beheer van bijvoorbeeld de aardgasleidingen, worden verdeeld over de aangeslotenen. Die groep wordt dus steeds kleiner.

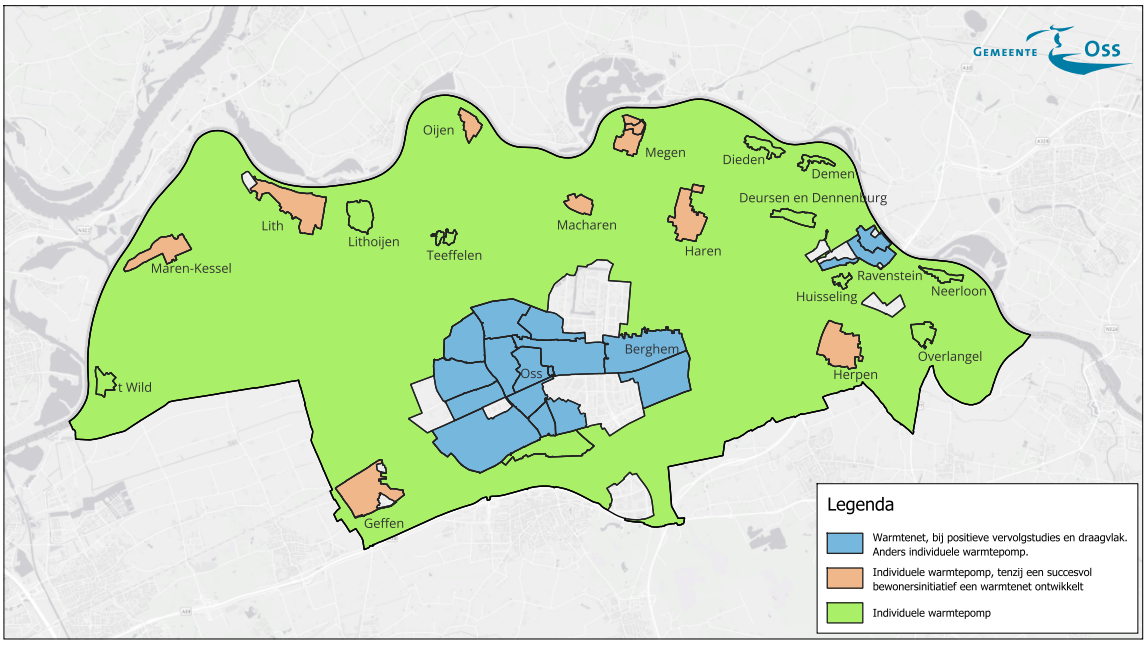
Als we daarnaast nog de Europese ontwikkelingen zetten, namelijk de stijging in prijs door de bijmengverplichting groengas en de heffing op CO2-uitstoot (ETS2) die de komende jaren de aardgasprijs verhogen, dan staat de betaalbaarheid van de energierekening enorm onder druk. Daarmee draagt het bij aan de stijging van vaste lasten. Dat gecombineerd met de ongelijkheid in mogelijkheden om te investeren, zorgt ervoor dat het raakt aan de

[2] Deze zijn eerder door het college vastgesteld, hierover bent u destijds geïnformeerd.

bestaanszekerheid van onze inwoners. We kunnen hen helpen om structurele maatregelen te nemen, zoals we als aanpak voorstellen in het Warmteprogramma.

Wat zijn de gevolgen?

In de programmabegroting 2027-2030 is opgenomen om structureel € 258.460 voor 2,4 fte beschikbaar te stellen uit de beschikbare ruimte binnen CDOKE en incidenteel € 228.375 in 2027 en € 207.375 in 2028 aan middelen beschikbaar te stellen voor uitvoering van de warmtetransitie. Dat betekent ook dat we tegen het einde van die 2 jaar terugkomen met een voorstel voor de jaren daarna.
De keuzes die zijn gemaakt waar we ons de komende twee jaar op richten, hebben ook gevolgen. Er is een balans gezocht tussen enerzijds de tegemoetkoming aan de maatschappelijke waarden en daarmee de voorkeursoplossingen per gebied realiseren, en anderzijds de capaciteitsvraag die dat met zich meebrengt, ook op de langere termijn. Dat betekent dat we dus alleen de gebieden verder gaan onderzoeken waar de kansrijkheid voor warmtenetten het grootst is. In andere woorden: waar warmtenetten naar verwachting een betaalbaar alternatief zijn, omdat ze in deze fase van onderzoek gelijkwaardig scoren ten opzichte van de individuele warmtepomp.
Dat heeft met name gevolgen voor de warmtenetten in de kernen/dorpen. In deze gebieden gaat de gemeente niet zelf verder onderzoek doen. Als zich in deze gebieden ook geen lokaal initiatief meldt, dan zal daar zoals het nu voorzien is, ook geen warmtenet gerealiseerd worden. De gebouwen in die gebieden moeten dan op termijn verwarmd worden met een individuele warmtepomp. Hieronder is dat op kaart weergegeven.

Wat is het vervolg?

De komende twee jaren richt de gemeentelijke inzet zich zowel op één gebied voor de individuele all-electric oplossing als op de gebieden waar een collectief warmtenet het meest kansrijk is. Voor de overige gebieden is de inwoner de komende twee jaar zelf aan zet. Bij vragen kan men terecht bij het Energiehuis.
In de mate van dienstverlening vallen nog keuzes te maken. Deze nemen we mee in de update van het Warmteprogramma over 2 jaar.
De eerstvolgende stap is dat we met u in gesprek gaan over het Warmteprogramma.

Communicatie

De uitgangspunten en keuzes voor inwoners worden meegenomen in het communicatie- en praticipatieplan rondom het Warmteprogramma. En de uitwerking van dit besluit zal terechtkomen in het Warmteprogramma als invulling van de vraag “wat gaan we de komende jaren doen?”. Dit is een programma onder de Omgevingswet en zal dus ook ter inzage worden gelegd. Op dat moment zorgen we ervoor dat we ook de communicatie daaromtrent regelen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss,
Namens dezen,

H. Reints
secretaris

F.T. de Jonge
burgemeester

Samenvatting (=korte inhoud)
Om keuzes te kunnen maken waar we de komende jaren uitvoering willen geven aan de warmtetransitie hebben we een afwegingskader gebiedsvolgorde, capaciteit en middelen nodig. Het meest gematigde scenario is die waarin we aan de slag gaan met zowel een Uitvoeringsplan individuele warmtepomp als verder onderzoek doen naar de meest kansrijke warmtenetten. Daarmee geven we de komende jaren richting aan de warmtetransitie in Oss.